

Преговори във връзка със споразумението за асоцииране между ЕС и Армения

Резолюция на Европейския парламент от 18 април 2012 г. съдържащ препоръки на Европейския парламент до Съвета, Комисията и Европейската служба за външна дейност относно преговорите във връзка със споразумението за асоцииране между ЕС и Армения (2011/2315(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид текущите преговори между ЕС и Армения за сключване на споразумение за асоцииране,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 10 май 2010 г. относно Армения, с които бяха приети указанията за водене на преговори,
- като взе предвид Споразумението за партньорство и сътрудничество (СПС) между Армения и Европейския съюз, влязло в сила на 1 юли 1999 г.,
- като взе предвид съвместната декларация за партньорство за мобилност между Европейския съюз и Армения от 27 октомври 2011 г.,
- като взе предвид плана за действие в областта на Европейската политика за съседство (ЕПС), приет на 14 ноември 2006 г. и съвместното съобщение относно „Нов отговор на промените в съседните държави“ от 25 май 2011 г.,
- като взе предвид съвместната декларация, изготвена на срещата на високо равнище на Източното партньорство, проведена в Прага на 7 май 2009 г.,
- като взе предвид заключенията на Съвета по външни работи от 25 октомври 2010 г. относно Източното партньорство,
- като взе предвид съвместната декларация, изготвена на срещата на високо равнище на Източното партньорство, проведена във Варшава на 29-30 септември 2011 г.,
- като взе предвид учредителния акт на Парламентарната асамблея Евронест от 3 май 2011 г.,
- като взе предвид заключенията на Съвета по външните работи от 27 февруари 2012 г. относно Южен Кавказ,
- като взе предвид резолюцията си от 13 март 2008 г. относно Армения¹,
- като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 20 май 2010 г. относно

¹ ОВ С 66 Е, 20.3.2009 г., стр. 67.

необходимостта от стратегия на ЕС относно Южен Кавказ¹,

- като взе предвид своите резолюции от 20 януари 2011 г. относно стратегията на ЕС за Черно море² и от 17 януари 2008 г. относно подхода в регионалната политика за Черно море³,
 - като взе предвид своите резолюции от 7 април 2011 г. относно прегледа на Европейската политика за съседство – Източно измерение⁴ и от 14 декември 2011 г. относно прегледа на Европейската политика за съседство⁵,
 - като взе предвид Решение 2011/518/ОВППС на Съвета от 25 август 2011 г. за назначаване на специален представител на Европейския съюз за Южен Кавказ и за кризата в Грузия⁶,
 - като взе предвид приетия на 25 май 2011 г. доклад на Комисията относно напредъка на Армения,
 - като взе предвид третия кръг на диалога за правата на човека между ЕС и Армения, проведен на 6 декември 2011 г.,
 - като взе предвид общата амнистия, приета от арменския парламент на 26 май 2011 г. във връзка с предложение от президента Саркисян,
 - като взе предвид декларацията, подписана в Москва на 2 ноември 2008 г. от президентите на Армения, Азербайджан и Руската федерация,
 - като взе предвид съвместната декларация, подписана в Сочи на 23 януари 2012 г. от президентите на Армения, Азербайджан и Руската федерация,
 - като взе предвид член 90, параграф 4, и член 48 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по външни работи (A7-0079/2012),
- A. като има предвид, че Източното партньорство дава политическата рамка за заздравяване на двустранните отношения чрез нови споразумения за асоцииране, като се вземат предвид конкретната ситуация и амбиции на страната партньор, както и стратегическия интерес на ЕС по отношение на стабилността и демократичното развитие на региона;
- Б. като има предвид, че споразуменията за асоцииране са подходящата рамка за задълбочаване на отношенията посредством засилване на политическото асоцииране, социално-икономическата интеграция и законодателното сближаване с ЕС, както и развитие на културните връзки;
- В. като има предвид, че в това отношение многостранното измерение на Източното партньорство е допълваща и неразделна част от двустранното измерение и следва

¹ ОВ С 161 Е, 31.5.2011, стр. 136.

² Приети текстове, P7_TA(2011)0025.

³ ОВ С 41 Е, 19.2.2009 г., стр. 64.

⁴ Приети текстове, P7_TA(2011)0153.

⁵ Приети текстове, P7_TA(2011)0576.

⁶ ОВ L 221, 27.8.2011 г., стр. 5.

да се развива едновременно с текущите преговори за споразумения за асоцииране, за да се проправи пътят за тяхното цялостно прилагане и да се положат основите на истинско регионално сътрудничество, както предвиждат принципите, залегнали в Европейската политика за съседство;

- Г. като има предвид, че активният ангажимент на Армения по отношение на споделените ценности и принципи, които включват демокрацията, принципите на правовата държава, доброто управление и зачитането на правата на човека, е от основно значение за по-нататъшното развитие на този процес и за постигане на успех при преговорите и последващото изпълнение на споразумението за асоцииране;
- Д. като има предвид, че арменските органи нееднократно са заявявали желанието си да спазват тези ценности и са посочвали амбициите на Армения за европейско членство; като има предвид, че реториката не винаги е съответствала на действителността по отношение на хода на реформите; като има предвид, че активното участие на Армения в многостранното парламентарно сътрудничество в рамките на Евронест, обхващащо четирите тематични платформи на Източното партньорство, е добър пример за ангажираност с европейските ценности и принципи, чиято важност е призната от широк обществен консенсус в арменското общество;
- Е. като има предвид, че неразрешеният конфликт в Нагорни Карабах излага на риск стабилността и развитието на Армения и Южнокавказкия регион; като има предвид, че в съвместното съобщение относно „Нов отговор на промените в съседните държави“ ЕС заяви амбицията си да се ангажира по-активно в разрешаването на конфликтите в Южен Кавказ и да засили участието си и чрез подкрепа за съществуващите формати за водене на преговори, и като предлага нови инициативи; като има предвид, че специалният представител на ЕС за Южен Кавказ предстои да изпълнява важна роля като допринася за мирното разрешаване на конфликта в региона;
- Ж. като има предвид, че окупирането на територии, принадлежащи на трета държава, е нарушение на международното право и противоречи на основните принципи на европейската политика за съседство, като по този начин застрашава целия проект за Източно партньорство;
- З. като има предвид наличието на дълбоко обезпокоителни доклади за незаконни дейности, упражнявани от арменските войски в окупираните територии на Азербайджан, а именно редовни военни маневри, подновяване на военното оборудване и военнослужещите, както и задълбочаване на отбранителните ешелони;
- И. като има предвид, че легитимното провеждане на предстоящите парламентарни избори на 6 май 2012 г. в съответствие с международните и европейските стандарти ще бъде от изключително значение за развитието на отношенията между ЕС и Армения и като има предвид, че изборите трябва да бъдат проведени в съответствие с новия Изборен кодекс на Армения;
- Й. като има предвид, че преговорите по Споразумението за асоцииране между ЕС и Армения напредват с добър темп и дават тласък на вътрешните реформи;

1. Отправя следните препоръки към Съвета, Комисията и Европейската служба за външна дейност: те следва
 - а) да гарантират, че споразумението за асоцииране представлява всеобхватна и насочена към бъдещето рамка за по-нататъшното развитие на отношенията с Армения, която допринася за политическото асоцииране, икономическата конвергенция и законодателното сближаване;
 - б) да гарантират, че преговорите по споразуменията за асоцииране между ЕС и Азербайджан и ЕС и Армения, в съответствие с исканията, посочени в резолюцията на парламента от 20 май 2010 г. относно необходимостта от стратегия на ЕС относно Южен Кавказ и с всички основни принципи на групата „Минск“ на ОССЕ, залегнали в съвместното изявление от Акила от 10 юли 2009 г., са обвързани с ангажименти за осъществяване на значителен напредък в посока разрешаване на конфликта в Нагорни Карабах, в това число например мерки за изграждане на доверие, като обща демилитаризацията, изтегляне на снайперистите от линията на контакт, изтегляне на арменските сили от окупираните територии в околностите на Нагорни Карабах и връщането на тези територии под контрола на Азербайджан, както и механизъм за активно предотвратяване на инциденти и разследване на всички нарушения на примирието по линията на контакт, правото на всички вътрешно разселени лица и бежанци да се завърнат по родните си места и имоти и международни гаранции за сигурност, които включват истинска многонационална мироопазваща операция, за да се създадат подходящи условия, по които страните са съгласни, за бъдещо правно обвързващо и свободно волеизявление по отношение на окончателния статут на Нагорни Карабах;
 - в) да подчертаят изключителната важност на демократичните, прозрачни, свободни и честни избори, основани на конкурентно начало, характеристики, които следва да се проявят не само в правилното провеждане на изборите през май 2012 г. в изборния ден, но също в осигуряването на плурализъм, свобода на политическото изказване, свобода на словото и равен достъп на всички политически сили до основните радио- и телевизионни медии, свобода на събиране и движение по време на целия пред- и следизборен процес; подчертава, че на делегацията на ЕС в Армения следва бъдат осигурени необходимите ресурси, за да бъде по-голям приносът на ЕС към качеството на изборните процеси; да изразят одобрението си относно приемането на новия Изборен кодекс на Армения, който съответства на международните задължения и препоръки;
 - г) да подчертаят, че е от съществено значение да се осъществи прозрачно, независимо и безпристрастно разследване на събитията от 1 март 2008 г., в това число независимо разследване на действията на полицията при разпръскването на демонстрацията;
 - д) да признаят стремежите на Армения за членство в Европейския съюз и да ги разглеждат като ценен лост и необходим катализатор за осъществяването на реформи и обществена подкрепа за тези реформи, насочени към укрепване на ангажимента на Армения към споделените ценности и принципите на правовата държава, правата на човека и доброто управление;
 - е) да включат в споразумението за асоцииране клаузи и референтни критерии за защита и насърчаване на правата на човека, които да отразяват най-високите

международни и европейски стандарти и да се основават във възможно най-голяма степен на рамките на Съвета на Европа и ОССЕ, както и на продължаващия Диалог за правата на човека „ЕС–Армения“;

- ж) да подчертаят в споразумението за асоцииране важноста да се гарантира упражняването на основните свободи, в това число свободата на събиране и сдружаване, развитието на гражданско общество, принципите на правовата държава, непрекъснатата борба с корупцията, гарантирането на пазарна конкурентоспособност и независимостта на медиите;
- з) да призоват настоятелно арменските органи да приемат антидискриминационно законодателство, което да забранява дискриминацията на основание сексуална ориентация и полова идентичност във всяка област;
- и) да насърчат органите в Армения да продължат с подновени усилия законодателната реформа в страната;
- й) да насърчат органите в Армения да продължат да развиват службата на Защитника на правата на човека, най-вече като му предоставят допълнителни финансови и човешки ресурси и като оказват подкрепа на новосъздадените регионални офиси; да гарантират, че подкрепата за институции като „Защитника на правата на човека“ е пропорционално балансирана с подкрепата за организации на гражданското общество;
- к) да обърнат особено внимание на значимостта на независимостта на съдебната система, прозрачните процедури за възлагане на обществени поръчки, отделянето на политиката от бизнеса, както и необходимостта от разрушаване на олигархичните структури в икономиката, надеждно съдебно производство, което гарантира справедлив съдебен процес и достъп до правосъдие за всички граждани, безопасната среда за разследващата журналистика, достъп до информация и независими и социални медии и предотвратяване на всички форми на изтезание и малтретиране в центровете за задържане; да насърчат арменското правителство да полага всички възможни усилия, за да продължи да съблюдава най-добрите практики и препоръки на ЕС в тези области;
- л) да изтъкнат значението, което Европейският съюз отдава на предотвратяването на и борбата срещу корупцията в страните от Източното партньорство, особено в контекста на заключенията на Съвета относно сътрудничеството в областта на правосъдието и вътрешните работи в рамките на Източното партньорство от неговото 3135-о заседание, проведено на 13 и 14 декември 2011 г.;
- м) да подчертаят връзката между реформата на правоприлагащите органи в страните партньорки и мерките за борба с финансовите престъпления, корупцията, прането на пари и финансирането на тероризъм;
- н) да изтъкнат необходимостта от провеждане на борба с безнаказаността на служителите на правоприлагащите органи и полицията, наред с другото като се гарантира пълно разследване на изтезания и нарушения на права, извършени по време на задържане и в затворени институции;
- о) да гарантират, че организациите на гражданското общество и неправителствените

организации в Армения биват редовно и систематично консултирани по време на целия процес на преговори за споразумението за асоцииране и да гарантират, че техните препоръките са отбелязани и се вземат под внимание, когато това е уместно;

- п) да гарантират, че споразумението за асоцииране съответства на принципите на международното право, в частност - на принципите, определени в Хартата на ООН, Заключителния акт от Хелзинки и рамката на ОССЕ, а именно неизползване на сила, териториална цялост и право на самоопределяне;
- р) да напомнят на всички страни, че не може да съществува алтернатива на мирното разрешаване на конфликта в Нагорни Карабах; да подчертаят, че всяка заплаха за използване на сила подкопава съвместните усилия на международната общност;
- с) да призват Армения и Азербайджан да предприемат мерки за укрепване на доверието по протежение на фронтовите линии, в това число оттеглянето на снайперисти от линията на контакт (в съответствие с препоръките на ОССЕ), изтеглянето и преустановяването на използването на всякаква артилерия и значителното увеличаване на броя на наблюдателите на ОССЕ като междинна мярка, докато многонационалната мироопазваща сила с мандат от ООН бъде разположена като част от прилагането на мирно споразумение; да призват Армения да спре изпращането на редовни наборници в армията да служат в Нагорни Карабах;
- т) да подсилят капацитета на Европейския съюз за разрешаване на конфликти и посредничество, наред с другото чрез засилване на подкрепата за усилията на групата „Минск“, предлагане на по-активна и по-силна роля в подкрепата за прилагането на мерки за изграждане на доверие и в увеличаването на доверието между страните по конфликта, включително насърчаване на по-интензивен процес на преговори и подпомагането им чрез финансирани от ЕС проекти за изграждане на доверие, насочени към увеличаване на обществената подкрепа за взаимни отстъпки и мирно уреждане и осигуряване на подкрепа за хуманитарни програми в районите, засегнати от конфликти, по-специално дейностите по обезвреждане на противопехотни мини;
- у) да изпълняват по-значима роля в търсенето на разрешение за конфликта в Нагорни Карабах като подкрепят прилагането на мерки за изграждане на доверие, които ще сблизят арменската и азербайджанската общност и ще разпространят идеите за мир, помирение и доверие между всички страни; да подчертаят, че както Армения, така и Азербайджан следва да предприемат подходящи мерки, които да гарантират, че всички решения, приети от формата на групата „Минск“ в посока утвърждаване на мирното разрешаване на конфликта в Нагорни Карабах, се прилагат изцяло и своевременно; да подчертаят необходимостта от безусловен достъп за представителите на ЕС в Нагорни Карабах и околните окупирани региони;
- ф) да считат присъствието на ЕС в групата „Минск“ на ОССЕ като увеличаване на участието на ЕС в разрешаването на конфликта между Армения и Азербайджан;
- х) да подсилят капацитета на Европейския съюз за разрешаване на конфликти в Южен Кавказ, наред с другото чрез подкрепа на усилията на групата „Минск“ и проправяне на пътя към прилагането на мерки за изграждане на доверие, за което беше постигнато съгласие с президентите и на Азербайджан, и на Армения; да подчертаят необходимостта от най-ранното мирно разрешаване на конфликта между Армения и

Азербайджан въз основа на принципите на международното право и решенията и документите, одобрени в тази рамка;

- ц) да призват всички външни участници в конфликта да демонстрират добра воля и да допринесат по положителен начин за неговото бързо и мирно разрешаване;
- ч) призовава лидерите на Армения и Азербайджан да действат отговорно, да смекчат тона на изявленията и да се въздържат от провокативни декларации, за да проправят пътя към истински диалог на всички равнища на обществото и да положат основите на ефективни мерки за изграждане на доверие;
- ш) да изразят загриженост относно изграждането на военен капацитет в региона и по-специално относно високите военни разходи на Армения, които отклоняват ресурси, необходими за по-належащи въпроси като намаляване на бедността, социална сигурност и икономическо развитие и в тази връзка да призват държавите членки да спрат доставките на оръжие и боеприпаси както за Азербайджан, така и за Армения, в съответствие с искането на ОССЕ от февруари 1992 г., докато двете страни не съгласуват и подпишат всеобхватно споразумение;
- щ) във връзка с това да отбележат нуждата от разследване на обезпокоителни доклади за политиката на строителство на селища, прилагана от арменските органи за увеличаване на арменското население в окупираните територии на Нагорни Карабах;
- аа) да подчертаят значението на ратифицирането на протоколите, подписани между Армения и Турция в Цюрих през 2009 г. и да повишат усилията за улесняване на нормализирането на отношенията с последващо отваряне на границата без никакви предусловия; да приветстват решението за отваряне на преговорите за задълбочена и всеобхватна зона за свободна търговия (ЗВССТ), в тази връзка, да подчертаят, че е недопустимо да има непрекъснато затворена граница между държави, които се стремят към членство или асоцииране с ЕС, и да призават настоятелно за прекратяване на тази ситуация;
- аб) да призват настоятелно Армения да положи усилия за привеждане на политиката си спрямо Иран в съответствие с подхода на ЕС към тази страна;
- ав) да подчертаят необходимостта споразумението за асоцииране да се използва като платформа за насърчаване на регионалното взаимодействие и сътрудничество; да подчертаят взаимно укрепващите връзки между демократичното, плуралистично развитие и разрешаването на конфликти; особено да подчертаят значението на създаването на взаимодействия в областта на транспорта и енергетиката; да призват всички страни да се ангажират пълноценно в многостранното сътрудничество в рамките на Източното партньорство, без да го обвързват с конфликтите;
- аг) да намерят начини за насърчаване на диалога и регионалното сътрудничество чрез подкрепата на организации като Регионален екологичен център (РЕЦ) чрез съвместни трансгранични проекти, които включват НПО, местни общности и заинтересовани страни в Армения, Азербайджан и Грузия;
- ад) да призват настоятелно Армения да ратифицира Римския статут на Международния наказателен съд без допълнително забавяне като важна стъпка към привеждане на националното законодателство в съответствие с международните съдебни

споразумения, възприети от страните от Европейския съюз;

- ае) настоятелно да призват арменските органи да подпишат и ратифицират Конвенцията за забрана на използването, складирането, производството и трансфера на противопехотни мини и за тяхното унищожаване, както и Конвенцията за забрана на касетъчните боеприпаси;
- аж) да подчертаят значението на мобилността за насърчаване на европейската интеграция; да разглеждат мобилността на младежите и академичната мобилност като приоритет по време на преговорите за визови облекчения и споразумения за реадмисия; да приканят Армения да подобри националното си законодателство за висшето образование, със специален акцент върху процедурите за синхронизиране на научните степени и закононото уреждане на студентските стажове с оглед на процеса от Болоня; да гарантират, че разпоредбите относно убежището са изцяло в съответствие с международните задължения и ангажименти, и стандартите на ЕС;
- аз) да гарантират прозрачното управление на публичните финанси и подобряването на законодателството, свързано с възлагането на обществени поръчки, с цел осигуряване на добро управление и прозрачен процес на вземане на решения;
- аи) да насърчат широкообхватно секторно сътрудничество между ЕС и Армения; по-специално да разяснят ползите и да насърчават сближаването на регулаторните изисквания в тази област, както и да предоставят необходимата финансова и техническа помощ за тази цел;
- ай) да приветстват възприемането на най-добрите практики и препоръки на ЕС в Армения по време на подготовката на националните работни планове в сферата на правосъдието, свободата и сигурността; да отбележат, по-специално, видимите резултати, постигнати в областта на миграцията чрез подписването на Съвместна декларация за партньорство за мобилност
- ак) да предприемат необходимите действия за включване в споразумението за асоцииране на клаузи, позволяващи на Армения да участва в програми и агенции на Общността, като основен инструмент за насърчаване на европейската интеграция на всички нива;
- ал) да подчертаят необходимостта от устойчива икономика, включително чрез популяризиране на източниците на възобновяема енергия и енергийна ефективност в съответствие с целите на ЕС относно изменението на климата; да гарантират, че развитието на енергийния сектор се осъществява в съответствие с екологичните стандарти на ЕС и с Конвенцията на ООН за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст (Конвенция от Еспо);
- ам) да заявят отново искането си за затваряне на атомната електроцентрала в Медзамор преди 2016 г., тъй като тя не може да бъде обновена така, че да отговоря на приетите понастоящем международно признати стандарти;
- ан) да продължат да осигуряват необходимата техническа подкрепа, за да позволяват бързото започване на преговори по всички аспекти на споразумението за асоцииране и да гарантират, че наскоро започналите проговори за задълбочено и всеобхватно споразумение за свободна търговия продължават с равномерно темпо;

- ао) да включат в споразумението за асоцииране силно парламентарно измерение, което да предвижда пълноценното участие на Народното събрание на Армения и на Европейския парламент при изпълнението и мониторинга на споразумението за асоцииране; да подпомагат както технически, така и финансово арменския парламент, за да развие напълно своите конституционни функции, органи и служби, включително създаването на пълноценни постоянни комисии и засилено взаимодействие с гражданското общество; да предоставят на Европейския парламент редовна информация относно състоянието на преговорния процес;
 - ап) да включат в споразумението за асоцииране ясни референтни критерии за неговото изпълнение и да предвидят механизми за мониторинг, включително редовно представяне на доклади пред Европейския парламент;
 - ар) да предоставят на Армения по-добре насочена финансова и техническа помощ, за да се гарантира изпълнението на ангажиментите, произтичащи от преговорите по споразумението за асоцииране, и цялостното му прилагане, като продължават да предлагат всеобхватни програми за институционално изграждане, включително в области като държавната администрация и съдебната реформа;
 - ас) да насърчат арменските органи да се възползват максимално в процеса на преговори и изпълнение от опита на Експертната група на ЕС на високо равнище и да предоставят пълна информация на съветниците от ЕС също така относно дейностите на експертната група по водещата инициатива на Източното партньорство за интегрирано управление на границите (ИУГ); да разгледат възможността за предоставяне на такава помощ на всички източни партньори;
 - ат) да отчетат амбициозния план за реформи на Армения в рамките на Източното партньорство и да предоставят необходимата помощ в съответствие с принципа „повече за повече“ в съответствие с темпото на реформите и показателите за демокрация и права на човека;
 - ау) да увеличат, в съответствие със съвместното съобщение „Нов отговор на промените в съседните държави“, подкрепата на ЕС за организациите на гражданското общество в Армения, за да може те да осъществяват вътрешен мониторинг на реформите и поетите ангажименти и да гарантират, че в това отношение правителството носи отговорност в по-голяма степен;
 - аф) да насърчат екипа за преговори на ЕС да продължава доброто сътрудничество с Европейския парламент, като предоставя постоянна обратна връзка, подкрепена със съответни документи, относно постигнатия напредък, в съответствие с член 218, параграф 10 от ДФЕС, който постановява, че Парламентът трябва да получава незабавно изчерпателна информация на всички етапи на процедурата;
2. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция, съдържаща препоръките на Европейския парламент, на Съвета, Комисията и Европейската служба за външна дейност, както и на Армения.